

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 frt.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 68. szám.

Szerda, március 24.

A parlamenti helyzet.

Nagybecskerek, március 24.

A szenzációkeresés már nem elégszik meg tényekkel, hanem a kombinációk és koholmányok széles terére veti magát és ezzel készségesen a kormányellenes sajtó szolgálatába szegődik. Kifejezetten ellenzéki sajtóról azért nem szólunk, mert a sajtó egy része oly látszatot ölt magára, mintha a szabadelvű pártnak akarna szolgálatot tenni és e köpönyög alá rejti a kormányellenes támadások lólábát.

A sajtó e része újabb időben különös gyönyörűségét találja abban, hogy a szabadelvű párt fenyegető, vagy már elkövetkezett felbomlásáról szóló híreket terjeszt és emellett megfélemlíti a fődologról, hogy t. i. a közönség tisztában van a tendencia és annak indokai felől és egyáltalán nem érez hajlandóságot, hogy a sértett vagy magát megbántottak vélelő önérték fantáziáival telt ömlegéseinek lépjen.

Kellemetlen fejtegetésekre szolgáló okokat, amely fejtegetések azonban soha sem történtek meg, hajuknál fogva ránt elő ez a tendencia; a szabadelvű párt kebelében elégedetlenséget keltő okokat kohol meglepő leleményességgel és mért-földekről ijesztő tisztán meghallja az eltérő nyilatkozatokat. Amde a politikailag egészséges és többnyire találatos ítélő magyar közönség észreveszi a szándékot és ismeri a spiritus rectort. A kellemetlen fejtegetések, az elégedetlenség és az eltérő nyilatkozatok egyoldalúak és a szabadelvű pártban egyáltalán nem léteznek. Csak az illető hírlapok szenvednek e jelenségek alatt, melyek tulhevült, hallucinációval párosult beteges képzelődésig is fokozódnak.

Óva intjük az olvasó közönséget, hogy ne engedje magát tévutra vezetni az elkeseredett becsvágy ilyen kifakadásai által, az említett jelenségek mind csak rosszakaratu kombináczió alapulnak és alapatlan koholmányok. A szabadelvű párt kebelében nincsenek ellentétek és oly törekvések,

melyek csak a legtávolabbról is okot szolgáltatnának az említett képzelődésekre. Az egész szabadelvű párt kivétel nélkül, és egyes magukban álló esetek nélkül, feltétlen bizalommal viseltetik báró Bánffy miniszterelnök vezetése iránt, aki mint a korona korlátlan bizalmának birtokosa, egyesíteni tudja ezzel a párt feltétlen bizalmát is. Az ő politikai iránya, működése és egész akciója nyílt s a szabadelvű párt minden tagja, valamint mindenki az országban, tájékozva van a miniszterelnök tervei felől. Amely dologban a kormány nem nyilatkozott s nem tett hivatalos ki-jelentéseket, az egyszerűen nem létezik s a rosszakaratu koholmányok és híresztelések közé tartozik. Leginkább a kvótára vonatkozó ígéretekkel és kötelezettségekkel szert foglalkozni a rosszakaratu fáma és erre vonatkozólag csak ismételtjük, hogy ezt a kérdést, mint a kormány illetékes-ségéhez nem tartozt, eddig nem is tették vita, vagy alkudozás tárgyává.

Az „Iskolagyermekbarát.”

Nagybecskerek, március 24.

E'öttünk fekszik egy helybeli jótékony egyesület, az „Iskolagyermekbarát” segélyező egyesületnek évi beszámoló jelentése. Az Iskolagyermekbarát, mert e szerényen működő egyesület nemes jntenczióját sohaem téveszti el, önzetlenül, sejt nélkül csak a jót — magáért a jóért. Oly téren működik ez az egyesület, mely folytonossága s egyre növekedő fontossága által nemcsak a közhatalmi testületek és intézetek figyelmét vonja magára, hanem helyi érdekénél fogva e város minden művelt s felebarátai sorával törődő polgárt is méltán érdekelhet.

A kised segélyezés, a szegény gyermekek — a fejlődő nemzedék — istápolása terén áldoz a humanizmus oltárára; s míg egyfelől a mai külföldben haszonleső, egoisztikus korban a humanizmus gyakorlására ad alkalmat a nemesen gondolkozó jobbmodu emberbarátoknak, másfelől hasonló arányban gyakorolja a maga szük lát-körében közvetlenül a jótékonyt. S e kettős

czél megvalósításával kétféle feladatot teljesít: közvetve az altruisztikus érzelmeknek fölkeltése által a lelkeket nemesíteni s szívbeli erőnyeket nevelni; közvetlenül pedig anyagi segítséget nyújtani ott, hol a látható szükség melegen érző támogatásra hív.

Ethikai és nemzetgazdászati czélok szolgálálatában áll tehát e kis egyesület s a mellett jótékonyt biztos talajba ülteti; a csemeték ész, szerü ápolása kizár minden csalfáságot és rut hálátlanságot. Nem tagadhatja ugyanis senki, hogy a jótékonyt veszedelmes árnyoldalai is lehetnek, ha például olyanokat segélyezünk, kik meg nem érdemlik, kik azt henye életre, sőt iszákosságra használják fel — s végre követő-lökké fajulnak el. Nem zárkozhatunk el a tény konstatálása elől sem, hogy a czélszerűtlen adakozás egy épen nem kis koldushadit teremthet-mely az adakozók zsebét egyszerűen kiaknázza, soknak lévén a koldulás igen jövedelmező s egyedüli mestersége. Nemcsak a szegény kezére adott alamizna a valódi könyörtület műve, hanem — evvel sok visszaélés történvén — tödvösebb az e czélra szánt filléreket oly helyre adni, honnét a valódi szegények is kikapják részüket észszerü segélyezés által.

S van-e szegényebb teremts a világon a tehetetlen árva, vagy teljesen elhagyott kisednél? Képzeltető-e szármalmasbb alak, egy elzüllött szüleitől sanyargatott, ártatlan gyermeknél? Ha valahol, úgy tehát a gyermeksegélyezés terén érvényesülhet a humanizmus a legtisztább alakban!

Az Iskolagyermekbarát egyesület az, mely városunkban ezen ügy szolgálatába szegődött s áldásthozóan működik e téren. Ezt bizonyítja az e hó 21-én tartott közgyűlése elé terjesztett jelentése, melyet a közönség tájékoztatására ime kivonatban közlünk.

Orvendetes tényként konstatálja a jelentés, hogy az egyesület évről-évre nagyobbbrévü párt-fogásra talál az emberbarátoknál s így jótékony-ságát is fokozatosan gyakorolhatja. Az elnökség különös tulyt fektet az adakozásokra, miért is a gyűjtés ezen nemében jelentékeny akcióit fejt ki — adakozásra kérvén intézeteket, testületeket, sőt egyes személyeket is. Ennek köszönhető első

A „TORONTÁL” tárczája.

Az erény a szinpadon.

Egy párisi boulevardlap kissé kényes kérdést intézett a legkiválóbb francia írókhoz, költőkhöz és színészekhez: „Szükséges-e, hogy a színésznők, különösen a kezdő színésznők erényesek legyenek? A feleletek pedig csudálatos módon megegyeztek. Egyesek, mint Maurice Donnay, a „Szerelmek” szerzője, és Barrés, ironikus mosolyal válaszoltak. Csudálkozta, hogy egyáltalán, hogyan is lehet valakinek kétsége az ilyen tiszta dologban. Az erény a polgári osztályhoz tartozó leányra vagy asszonyra nézve mindenesetre erkölcsi jellemének elmaradhatatlan kelléke. De — erényes színésznő? Nevetséges! Mi köze az erénynek a művészethez? — Mások megint, mit Coquelin, sokkal óvatossabbak nyilatkozataikban. Megengedik, hogy olykor olykor létehetnek erényes színésznők is. De a nőnek művészi pályája szinte egyenes ellentétben áll a szigorú erkölcsi szabályaival. Így aztán ők is arra a következésre jutnak, hogy a fiatal leány, ha szinpadra lép, életét tetszése szerint úgy rendezheti be, a mint azt a művésztetre nézve legjobbnak tartja. Az ilyen leány tehát szabadon viselkedhet és nem kell félnie semmiféle szemrehányástól. Mert ez a szemrehányás őt nem érintheti.

Néhány német moralista foglalkozott a francziáknak ezzel a nézetével. Mód nélkül megbotránkoztak, hogy a francia szellem leg-elsőkelőbb képviselői is hijában vannak az

erkölcsi érzés finomságának. De tényleg úgy van-e? Nem hisszük. A francia írók, a kik itt oly nyíltan adnak kifejezést véleményüknek, nem élvezet-hajhászok, nem ugynevezett világfiak; csak éppen meg van a bátorságuk, hogy kimondják nézetüket. A kérdés különben nem is olyan frivol, mint a milyennek látszik. Hiszen Sudermann is ugyancsak ezt tárgyalja az „Othon”-ban drámai tehetségének minden erejével. A darab problémája ugyszólván abban csucosodik ki, vajjon tulteheti-e magát a színésznő a köznapi erkölcsi fogalmain. Magda, az „Othon” hősnője, minden habozás nélkül igénybe veszi ezt a jogot, a mely művészi individualitásától szintén elvitáztatatlan. Es e szinmű megrendítő tragikumá éppen abból az egészetelhetetlen ellentétből fakad, a mely Magdának ez életfelfogása és apja szigorú, merev erkölcsi meggyőződése közt rejlik.

A mai életben ez a probléma csak ritka kivételes esetekben bir tragikus jelentőséggel. Rég elmúlt már az idő, a mikor a szülők kétségbe estek, ha leányuk a színészi pályára lépett. Ez a pálya ma már a polgári körökben is teljes elismerésre talált. Sőt nagy városokban, a hol a szinpad csábos vonzó hatalma sokkal közvetlenebb, már már intézkedések váltak szükségessé, hogy itt e pályán is elejét vegyék a tul-szufsoltásnak.

Azért mégis meg van még az az éles határ, a mely a polgárságot elválasztja a szabadabb erkölcsi színészi hivatástól. Bizony nem egy anya szívét szállja meg borus sejtelen, amikor leánya színésznővé lesz. Es nem egyedül a színészi pálya bizonytalansága az, a mi

aggasztja, hanem főképp az a szomorú tudat, hogy a kulisszák közt olyan felfogások uralkodnak, a melyek nem igen egyeztetetők össze a köznapi erkölcsi felfogásokkal. Persze ezzel szemben sokan azzal hozakodnak elő, hogy épanséggel nincs kitéve olyan nagy veszedelemnek a szinpadon az asszonyok erénye, a mint gondolják. Utálnak számos példára, nagy művészekre, a kik, míg hivatásuknak éltek, ellentállottak minden csábításnak, a kik hű feleségek, jó anyák, a kik otthonukat olyan jól gondozták, hogy bármelyik polgári asszony tanulhatna tőlük. Es mind tagadhatatlan tény. Egyszersmind azonban csak ritka tény, csak dicséretes kivétel, amely legkevésbé sem dönti meg azt a tapasztalati tényt, hogy a szinpad művésznőinek önálló ága, pályájuknak különleges volta életmódjukat is befolyásolja.

Es ez nagyon természetes is. A fiatal lány, amikor a szinpadra lép, előbbi korlátoltságából egy szabad körbe jut. Új világ nyílik meg előtte, új világ, ahol az életet a könnyebb oldaláról fogják fel, amelyben a kötelességek szigorúságát valami vidám könnyelműség enyhíti, új világ, ahol sok olyanról hall, amelyről azelőtt sohaem hallott, ahol természete, kíváncsisága folytonos izgalomnak van kitéve. Es aztán még mindehhez maga a művészet! A színész éppen úgy, mint a költő, csak saját lelkéből merithet. Vizsga szemmel kell néznie az életet, lánia, tapasztalnia kell és érzelmeinek világát mind tágabbra nyitnia. A színésznők pedig első sorban azokat az érzéseket kell bemutatnia, amelyek többnyire a szerelemből fakadnak. Es ezt az érzést saját tapasztalatából kell

sorban, hogy az aránylag csekély tagdíjösszeg mellett, az egylet különféle módon gyakorolhatja jótékonyágát, mely első sorban tankönyv s író szerek kiosztásában, lábbeli ruházattal való segélyezésben s végre a levesosztó intézet áldásos működésében nyilvánul. Bevétele volt az egyletnek a lefolyt évben 781 frt 26 kr. Tagsági díjban 89 tag után 69 frt 50 kr. A bevételek legnagyszerűbb tétele az 1896-ban rendezett polgári bál 203 frt 26 krnyi tiszta jövedelme. Hatóságok s intézetek adományai 170 frt. A gyümölcsösök elhelyezett töke kamatja 25 frt 79 kr, a többi áthozati bevétel. Ezzel szemben kiadtak: könyvekre 196 frt 38 krt, mely összeggel 163 szegény tanuló 467 db. könyvvel lett segélyezve. 112 frt 50 kr. ruházatra s lábbelire, melyből 1 fiu teljes ruhát, 31 tanuló lábbelit kapott. A levesosztó intézet 1896/97. évi költségei: 155-26 frt. A jótékonyágnak ezen ágát melegen ajánljuk a közönségnek pártolásra, mert a jelentős szerint tapasztalható, hogy aránylag kevés költséggel nagy jótékonyág fejthető ki a szegény, ugyászólván éhező tanulókon. Érdekes az erről szóló statisztika. A kifőzés decz. 1-jétől márczius 15 ig tartott, hetenként 4-szer, az előadási napokon; főztek: 11-szer Rumford huslevest, 2-szer birkahúst befőtt rizzszal; 13-szor bablevest, 4-szer rántott levést pirított zsemlyével s 4-szer galuskával, 3-szor tarhonyalevest és mindannyiszor jókora darab kenyeret kaptak. Az egész idény alatt 3884 adag osztatott ki, esik átlag egy napra 80 adag. Tehát napjában 80 gyermek lakott jól ezáltal.

A jövőévre, illetőleg 1897-re előirányoztak: ruházatra 250 frtot, levesosztóra 180 frtot, könyvekre 50 frtot.

Pénztári maradvány volt az egyletnek 393-77 frt, mely a folyó évi számla szerint már 697 frt 95 kr-ra emelkedett.

A közgyűlés, melyen Menozer Lipót m. főpénztáros elnökléte alatt részt vettek: Kovách Agost, Baaden Károly, Jaszenszky Nándor, Dold István s számos egyleti tag, meleg jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a tapasztalt támogatásért; az összes helybeli pénzintézeteknek, a polgári bál volt rendező bizottságának, a négyletnek, a városi s megyei hatóságnak s a vöröskereszt egylet elnökének.

A pénztári s számvizsgáló bizottsági jelentés fölolvása után úgy a választmány, mint Dold István pénztárosnak megadotta felmentvény s utóbbinak az egylet gazdasági teendői körül kifejtett buzgalmaért külön jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. A közgyűlés Menozer Lipót elnök lelkes elítélésével végződött.

Eddig a beszámoló. Részünkről melegen üdvözljük a derék egyletet és vezetőit, mert működésükben városunk szegényügye hathatós

támogatást nyer, mely fokozatosan nagyobbodik. Alkalmunk volt ezen egylet működését már évek óta figyelemmel kísérni. Szerényen kezdte szivarvégek gyűjtésével s ime ma már számbavehető tényezője a helyi jótékonyági ügynek. Különösen az utolsó három év alatt fejlődött ki annyira. Addig is aránylag csekély összeggel zárta le évi számadásait, holott ma 7-800 frtos budget hirdeti fejlődését.

Hogy ez így lett, az egyedüli érdeme az egylet mostani elnökeinek Menozer Lipót m. főpénztárosnak. Ő volt az, ki az Iskolagyermekbarátot kifejlesztette, ő léptette életbe tavaly a levesosztó üdvös intézményét. Az ő kezdeményezése folytán információért fordultak az egylethez mások is — és az idén hasonló intézetet tartottak fenn a pancsoviaiak és újvidékiek.

Midőn az egyletnek a haladás terén való kitarásra folytonos erősbülést kívánunk, meleg pártfogásába ajánljuk azt városunk nemes gondolkozású polgárainak.

HIREK.

Tájékoztató.

Aprilis 12. Közigazgatási bizottság ülése.

A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők észreér kedden és pénteken délután.

— **Zmejanovic püspök.** Révaufalusi levelezőnk írja tegnapi kelettel: Holnap érkezik községünkbe Zmejanovic Gábor verseczi görög keleti szerb püspök, a kinek méltó fogadására máris nagyban folynak az előkészületek. A főpap most végzi körutját mindazon községekben, melyek legutóbbi megtámadtatása alkalmából bizalmat szavaztak neki.

— **Kitüntetés.** Levelezőnk írja: O felső körösi Szabó János kis-oroszi uradalmi tisztartót és községi iskolaszéki elnököt a közgyűlés, de kivált a népnevelés terén szerzett gazdag és áldásos hazafias érdemeinek elismerésül az arany érdemkereszttel tüntette ki. Körösi Szabó János huszonhat esztendő óta — egy órai megszakítás nélkül — érdemű elnök a kis-oroszi községi iskolaszéknek. Amint híre jött a kitüntetés hivatalos közlésének, legott megmozdultak a készletben tartott mozsárgyűk s díszbe öltözött küldöttségek vonultak fel az érdeműs kitüntetett ősz elnök ushoz. Az érdeműs előjárásgot és képviselőtestület vezető Gesszessy László közs. jegyző, ki ékes szavakkal esetezte az egész lakosság osztatlan örömét s a legkegyelmesebb kitüntetés nagy horderejét; a községi tanfőnököt vezette Gedei András igazgató-tanító, azt hangsúlyozván, hogy végtelen nagy a tantestület öröme, hogy ősz veséret, mindenkor bölcs kormányzóját és jószívű atyját ily magas kitüntetés érte; végül a községi iskolaszék a helybeli rom. kath. lelkész, jelezve, hogy mily boldog, sőt büszke az iskolaszék, hogy vezéret ily fényes kitüntetés érte, melynek

után meggyőződhetünk. Ha egy fiatal leány elhagyja életmódjának rendes ösvényét, mely gyorsan vagyunk készen a kárhözható itélettel! Hogy leszöljük, hogy kerüljük azt a leányt! Ellenben hasonló körülmények között mily enyhén itélünk a fiatal művésznők felett. Nem zárjuk őt ki azért társadalmunkból, szívesen látjuk otthonunkban, a nélkül, hogy kérdeznők, vajjon magánélete megfelel-e ama követeléseknek, a melyekre minden más leánynál igényt tartunk.

Már ez magában is bizonyítja, hogy mindegyikünk meg van győződve arról, hogy a színművésznő hivatásánál fogva különleges állást foglal el. Ezeket az enyhítő körülményeket természetesen azonban nem tartjuk fenn minden kívül szemben, a ki a deszkákön működik. Hogy erkölcsi követeléseinket lejjebb szállítsuk, arra csak akkor határozzuk magunkat, ha olyan nővel állunk szemben, a kinek homlokát a valódi művészet glóriája ragyogja körül, az a művészet, a mely fényt derít lelkünknek mélyeségek mélyében, a mely egy időre kiragad minden földi nyomorságból és bennünk egy szebb, egy nemesebb életnek megtisztult, magasztos érzését kelti.

Ezének az istenáldott művésznőknek, a kik belehizelgik magukat szívünkbe, ezeknek adjuk a tisztelet, a szeretet tömjénét. És bizony csak a hálalézés azokért a nemes élvezetekért, melyeket nyújtanak nekünk, ösztönöz bennünket arra, hogy apróbb gyöngeségeiket és tévedéseiket enyhén elnézzük és megbocsássuk.

fénye a vezér munkatársaira, az egész iskolaszékre is fényt áraszt, mert ebben azt látja, hogy hazafias működésével az összes főbb tanhatóságok meg vannak elégedve. Az üdvözlő beszédekre könnyekig meghatva s elérésényülve válaszolt a kitüntetett ősz vezér az ő megszokott egyszerű, de szívből jövő s hazafias szavaival, szerényen elhárítván magától a kitüntetés érdemeit s további áldásos, fáradhatatlan és hazafias működésre buzdította a jelenlevőket. Az üdvözlő beszédeket az uradalmi ház előtt felállított mozsárgyűk durranása követte. Aztán a küldöttségek tagjai kedves és vidor hangulatban társalognak, majd összecsepegték a telt poharak s felhangzottak a lelkes „éljen-ek! Es aztán pezsgött az az igaz, mesterkéletlen magyar vendégszeretet, melyet az ember csak Szabó János házában talál meg igazában. Örömmel halljuk, biztos forrásból, hogy a kitüntetett elnököt gróf Zichy Agost, Kis-Orosznak nagy-lelkű földesura szintén jól megérdemelt kitüntetésben, illetve előléptetésben fogja részesíteni.

— **Biczikli részjegyeket** folytatólag még a következők jegyezték: Rónay Jenő 2 drbot, Dániel Ferencz, Benkovich Mihály, Reitter Oszkár, Csobán Tivadár, Flóth Nándor, Sepsey Mihály, Markovich Döme, Krick Béla, Palanacsy Gyula, Gergely László, Ruppenthal Adám, Tolveth Oszkár 1-1 darabot.

— **Az első fecske.** Az első fecske, amelyről itt szó van, tulajdonképpen nem is fecske, mint inkább fogalom. Vagyis inkább hangulat. Együtt jár az első tavaszi napsugárral, amely a téli bundákat lehuzza a tisztelt emberiség nyakából; az első battiszt ruhával, amely végig lebeg a korzón, fehérén és puhán, mint egy szerelmes galamb; az első virágáros leánynyal, akinek tányérján erdei ibolyák illatoznak s az első sárga cipővel, amely kifogástalan eleganciával siklik tova a női ruhák tömkelegében. Igen, itt a tavasz, bármilyen banális dolognak is tetszik ez, az édes, szép hónapok, amikor az emberek rózsaszínű szemüveget tesznek az orrukra s hajlandók mindent rózsaszínben látni. Az első fecske szárnyának verése hallatszik felülről s az emberek idelelni megbolondulnak tőle egy kicsit, kezdik érezni a szárvaikat, mint egyik nagy költőnk mondja. De ha nagy költőnk nem is mondja, bizonyosan úgy van. Az erdőön is, állítólag, mostanában verekednek a sarvasbikák, az utczákon pedig divat a fiatal urak közt felkötött karral s angol flastrommal keresztül ragasztott képpel járni. Az angol flastrom is ragadós, a tavaszi hangulat is ragadós, nem csoda, hisz a korzó tele van lányokkal, asszonyokkal. A lányok és az asszonyok, ez az igazi tavasz, és az már mellékes körülmény, hogy a Schenk könyvkereskedés előtt ma délelőtt két fiatal ur komolyan összeszólkazott. Az egyik azt állította, hogy ő látta ma az első fecskét. A másik azt vitatta, hogy ő már tegnap délután látta az első fecskét. Az afférnek taian komoly következése is lett volna, de szerencsére idejekorán érkezett hozzájuk egy harmadik fiatal ur, aki szintén azt állította magáról, hogy ő látta az első fecskét. Mindnyájan felkaczagtak s rájöttek arra, hogy első fecske tulajdonképpen nincs is. Amerika felől ugyanis, és ezt az érdekes tüneményt a Természettudományi Társulat figyelmébe ajánljuk, mindjárt a második fecske repül be mihozzánk. Illetőleg a harmadik, a negyedik és a többi. Mert az első, az fogalom. Vagyis inkább hangulat.

— **Névtelen hősk emléke.** A gyertyamosi ifjuság gyűjtést indított egy emlékkőre azon hazafiak emléke számára, akik a szabadságharcban Gyertyamos községben elhullottak. Jelenleg a plébánia hivatalban kutatják a hősk neveit s a helyet, ahol eltemették őket. Az ifjuság néhány agilis tagja a maga körében az első napon 50 frtot gyűjtött össze.

— **Irtóháboru a jutalomjátékok ellen.** A vidéki színházaknál erősen járja még most is az a kis szerény pumpolás, a mely jutalomjáték cím alatt ismeretes, különösen a habitúék, másodsorban a tágabb értelemben vett színpártoló közönség előtt. E barátságos pumpolás ellen most háboru indult meg s épe a színészet iránti rokonszenyükről ismeretes aradiak indították meg. Az ottani színiügyi bizottság legutóbbi ülésén ugyanis Barabás Béla orsz. képviselő, Müller Károly és Mülek Lajos erős szavakkal támadták meg a jutalomjátékok mániáját, továbbá azt a szokást, hogy a színésznőknek a zenekarból adogassanak fel virágokat. A bizottság kimondta, hogy elvileg a jutalomjátékok ellen van és felhívta az igazgatót, hogy e határozatnak a már

ismernie, ha az igazságnak hódító erejével akarja szívünköt megragadni, kell, hogy játéknak alaptonusát saját érzelmvilágából vegye. Nem elég itt a tehetség, a fantázia, — tapasztalat is kell. Egy felsőbb leány tapasztalati körével talán jól tudja majd alakítani a fiatal művésznő a már untig ismert vigjátéki naiva szerepét. De hát állítsuk őt nehezebb feladat elé! Adjuk neki Julia vagy Margit szerepét a Faustból! Ha tehetsége bármily nagy is, alakításában hiányozni fog az az erő, az az igazság, a melyet a művésznőknek egyes-egyedül saját, gyakran csak keserű könyek és még keservebb szenvedések árán szerzett tapasztalata adhat meg. Es ha megfontoljuk ezeket a pszichologiai kétségbevonhatatlanul megállapított tényeket, be kell látnunk, hogy színművésznővel szemben nem alkalmazhatjuk az erkölcsösség általános köznap mértékét.

Ezzel éppenséggel nem azt mondjuk, hogy a színpad a fékevesztett erkölcsatlenségnek lehet a hazája. A női természet nemességét még a színpadon sem szabad bemooskolni. Az a színpad, ahol heitárak uralkodnak, nem lehet ott-hona az igazi művészetnek. A művészi pálya tehát senkinek nem ad szabadságlevelet arra, hogy alacsony ösztöneit kövesse. Bár a művészet fel is jogosít életmódunk szabadabb fel-fogására, azért még nem övezi glóriával az erkölcsi zülöttséget. Csak ilyen korlátoltan szabad tehát értelmezni, ha azt állítjuk és azt vitatjuk, hogy a művésznőknek nem kell okvetlenül erkölcsösnek lennie.

Hogy ugyancsak ezen a nézetten vannak azokban a körökben is, a hol a női erkölcsöket szigorú normák szerint mérik, erről nap-nap

megkötő
szerezz
ezentul
függöny
feladoga

esenne
reki orv
tett ny
látjuk,
lásábar
akarna
méltány
a becst
mellett
visszate

x
m. kir
számab
áradák

N
akinek

vagyá
csépele
remegé
van rá
ségéne
az elő
ambica
hasoni
már ca
demes
szenv,
jellen
tért é
nagyon
son ha
kijelen

hasoni
aunyt
helyes
játso
finom
volt;
nagy j
ugyan
szért

a rag
látni
Az el
Szath
Bajos
és Cs
képes
csillag
ast a
nem s
közön
a kin
köröl

leányo

ered
ülése
min
talos
8 tu
s ha

vála
hogy
tudt
8 m
mon
jana
felu
ügy
joga

megkötött szerződés keretén belül érvényt szerezzen, valamint hogy virágokat, koszorúkat ezentúl a zenekarból csakis felvonások végén, a függöny leeresztése utáni kihívásoknál szabad feladogatni.

— A nyilttéri rovatunkhoz. Felhívjuk eszennel olvasóink figyelmét a nagybecskereki orvosoknak mai nyilttéri rovatunkban közzétett nyilatkozatára, a melyből ismét csak azt látjuk, hogy orvosaink a humanismus gyakorlásában továbbra is hivatásukhoz képest megakarnak maradni s a mellett jogos igényeiket is méltányoltatni kívánjuk. Mi orvosainknak ezen a becsületessé által kötelező erejű nyilatkozatuk mellett való kitartást kívánunk. A dologra még visszatérünk.

x Felhívjuk lapunk olvasóit a nbecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság által lapunk mai számában közölt hirdetésére, mely a marhasó árudák adományosáról szól.

Színház.

Vasgyáros.

Nincsen talán drámai színész a vidéken, akinek műsorába ne volna felvéve Claire is. A vasgyáros ennek folytán annyira le van már csépelve, hogy az igazgatók csakis a legnagyobb remegéssel merik előszedni. Hogy azonban mégis van rá közönség, az mindenképp a mű szép ségének tulajdonítható, azonfelül sokan kíváncsiak az előadásra magára, mert Claire szerepéből ambiciót csinál minden színész és az összehasonlítás sohasem unalmas. A tegnapi előadást már csak Hahn el Arankaért magáért is érdemes volt megnézni. Egyre nőtt iránta a rokonszenv, amint lassan bontakozott ki a büszke nő jellege eleinte a maga gőgjében, majd a megtért és ébredező szerelemben. Nem akarunk nagyon messze menni, csak az utolsó színi színen hasonló előadására térünk vissza, mikor kijelentjük, hogy a két Claire-et össze sem lehet hasonlítani; Hahn el Aranka tökéletes játéka annyira magán viselte a művészi érzék és helyes felfogás bélyegét, hogy a remekül megjátszott alakban az érdekes és minden ízében finom Clairet mutatta be. Déry Béla jó partnere volt; nemes hévvel és sok szép vonással ruházta fel Derblay Fülöpöt s különösen a második felvonás nagy jelenetében keltett hatást. Egyes jeleneteiben ugyan nem volt képes eltalálni a kellő hangot, de azért gyakran olyan meggyőzően játszott, hogy a ragy jellemű vasembert véltük magunk előtt látni fellázdát önérzetével és fájó szerelmével. Az előadás egyes részeiben is gondos volt. Ifj. Szathmáry kitűnő Moulinette, Szohner Olga bájos Susanneja, Tóth férfiás Bligny hercege és Csige Böske kedves Sophieje ügyes keretet képezték a két főszereplő mellett. Egy új csillagot is fedeztünk fel, de megteszük neki azt a szívességet, hogy nem írjuk ki a nevét; nem a magunk privát véleménye ez, de a nagy közönségé. Ne vágódjék drámai babérokra az, a kinek halovány fogalma sincs erről a szerepköréről. Komoly drámai alakot nem lehet szoba leányos allűrökkel felruházni. Sz.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése március 24-én.)

Budapest, márc. 24. (A „Torontai” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén Városy Gyula interpellálta a miniszterelnököt, vajjon az ismert felhivatalos nyilatkozat az Andrássy-ügyben az ő tudtával és beleegyezésével tett-e közzé s ha igen, mivel indokolja ezt?

Báró Bánffy miniszterelnök nyomban válaszolt az interpellációra, kijelentve, hogy a kérdéses nyilatkozat nemcsak tudta és beleegyezésével jelent meg, hanem ő maga fogalmazta is azt. Neki — úgy mond — mint a Ház bármely más tagjának kétségkívül megvan a joga egyes felmerült kérdésekről s így a szóban forgó ügyről is nézetét nyilvánítani s ő csak ezen jogával élt ez esetben. Természeteszerűleg

ez korántsem zárja ki azt, hogy a bizottság esetleg teljesen ellenkező álláspontot ne foglalhasson el. A kormány is azon nézetben van, hogy az immár 12 év óta fennálló összeférhetlenségi törvény egyes részeiben revizióra szorul s azért kijelenti, hogy a kormány erre vonatkozó indítványát még a jelen ülésnapján a Ház elé terjeszti.

Városi nem veszi tudomásul a miniszterelnök válaszáat, mire az elnök feltétlenül a kérdést, a Ház többsége helyesléssel tudomásul veszi.

A vásárhelyi m. regkeverők.

Hódmezővásárhely, márc. 24. (A „Torontai” eredeti távirata.) A hódmezővásárhelyi bűntudomány napokint mindinkább szenzációsabb részletek kerülnek napfényre. A mai tárgyalás alkalmával Szappanos Judit azon leleplezéssel lepte meg a bíróságot, hogy 1895-ben Csádár Lilli megmérgezett egy Bazsó Julis nevű két éves leánykát.

A tőzsdéről.

Budapest, március 24. (A nbecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza őszire 7.17—18, buza tavaszra 7.74—75, buza május júniusra 7.68—69, tengeri 3.56—57, zab 5.68—69, repce 10.30—35. Buzában a kínálat kielégítő, a malmok tartózkodnak, az árak alacsonyok, forgalom 18.000 mm., készáru 2—5 krral olcsóbb.

Nyilttér.*)

Kivonat „A nagybecskereki orvosoknak kötelességeik és jogaik tekintetében való egyhangú megállapodásaik”-ból:

Az orvosok jogai és díjazása.

Mivel az orvosi kar tagjainak betegek iránti kötelessége oly fontos és nehéz, hogy ennek teljesítése a legnagyobb lelkiismeretesség mellett nyugalmuk, kényelmük, jólétük, sőt néha egészségük feláldozásával is össze van kötve, jogosan megvárhatják és követelhetik, hogy betegek is viszont helyes felfogással és érzékkel bírjanak azon kötelességekre néve, melyeket orvosaiikkal szemben teljesíteniük kell.

Az orvosnak van legtöbb alkalma díjtalan szolgálatot tenni a társadalomban, s bárha ezt szívesen is teszi, mindazonáltal azt követeli a méltányosság, hogy az orvosi fáradságnak jutalom nélküli igénybevétele bizonyos határokon túl ne menjen.

Az orvosi fáradozás nem sorozható egy szerűen a jótétemények közé, mert az orvosnak is anyagi szükségéi lévén, működéséért anyagi kártalanításra van utalva.

Maga Billroth is mondja: „csakis az orvosi kar testületi együttműködése viheti a közönséget azon belátásra, hogy az orvos is munkás és pedig munkás 8 óránál több munkaidővel, vasárnapi és ünnepnapon (s hozzátesszük éjjeli) munkaszünet nélkül, miért is munkájáért díjaztatnia kell.”

Azért egy orvos se szolgáljon — még ha legjobb anyagi helyzetben van is — fizetőképességű betegek díjtalanul tanácsosai, vagy ne követeljen a szokottnál jóval alacsonyabb tiszteletdíjat (inkább ingyen), mert ezáltal többi társait károsítja. Ep ugy nem lehet jogában intézeteknek, melyeket az állam, községek, egyletek vagy gazdag magánegyletek tartanak fenn, sem társulatoknak vagy egyleteknek, bármely osztálynak vagy iparágának díjtalan orvosi segínyt követelni; ép ugy nem volna helyes a magánorvostól megkivánni, hogy bármily természetű bizonyítványt ingyen állítson ki.

Mi orvosok ugyan ezután is humanusok akarunk maradni, akarjuk, hogy a humanitás gyakorlása állásunk kiváltsága maradjon, de ne váljék nyomasztóvá és végnélkülivé, minővé a törvények sem szándékozták azt tenni és nem engedhetjük meg, hogy rovásunkra gyakoroltassék a humanitás.

Jogosult orvosi igényeink alapján az 1876-iki egészségügyi törvény 46. §-a ezekben adja: „A gyakorlatra jogosított magánorvos a rögtön vészelyben forgó betegeknek díjazás mellett első orvosi segínyt nyújtani tartozik.”

A törvény világos értelmében a magánorvost fáradságáért díjazás illeti, ennél fogva díjtalanul a szegények gyógyítására nem kötelezhető.

* Az rovat alatt közöltékert nem vállal felelősséget a szerk. 498—1.1

Községekben a szegények gyógyítása törvényes intézkedés tárgyát képezvén, Nagybecskereken ez a fizetett hivatalos és kórházi orvosok, valamint a tanács által megbízott külön orvosok kötelessége.

Utóbbi időben városunkban az egészségügyi szolgálat olyképen rendeztetett, hogy a szegények orvosi kezelésének a városi orvosok a volt kórházba való díjtalan rendelése és a kórházba való díjtalan felvétele által elég lett tve. — A kevésbé vagyonosok gyógykezelését a különbözőféle betegsegélyző egyletek eszközlik. A véletlen szerencsétlenségek, sebzések, hirtelen betegségek esetére fennáll a megyei kórházban, amennyiben az illetők kórházba hozatnak vagy jönnek, nemcsak a kórházi betegek számára, de a város összes lakóinak előnyére a folytonos orvosi szolgálat.

A közegészségügynek illetén rendezése után, mint a magán, úgy a városi orvosok, eltekintve hivatalos minőségüktől, jogosultak a fizetőképese betegek általi díjaztatásra, a nélkül, hogy inhumanitás vádját vonják magukra.

Ezen kérdésnek állami intézkedés által való rendezéséig Nagybecskerek orvosai fizetőképese betegeknek következő minimalis díjazásokban állapodtak meg, a melyekuek betartása minden kartársra néve becsületkérdésnek tekintetik.

1. Házi orvosok évi díjazása kölcsönös megállapodás tárgyát képezi, a mennyiben ez nem jött létre, a látogatások külön fizetendők az alábbi 2. pont alatt körülírt módon.

Aszonban a kiegyeztetévi díj akkor is fizetendő teljes összegben, ha talán az év folytán kevesebb orvosi teendő volt a családban.

2. Házi orvos nélküli házakban tett minden esetleges látogatásért nappal legkevesebb 1 frt, éjjeli látogatásért legkevesebb 2 frt, mely összegek azonnal kifizetendők, s így ezek ne várossák az orvost az év végéig, miáltal a dolognak házi orvosi jelleget adnak.

3. Két, három vagy több orvossal való orvosi tanácskozáért mindeniknek, s így a házi orvosnak is 5 frt fizetendő, még pedig a tanácskozás után azonnal, mielőt gondoskodni a házi orvos kötelessége, s a mi mindannyiszor ismétlődik, a hányszor több orvos működik együtt.

4. Minden műtétnél a beteggyógyintézmény felhívására a közegészségügyi tanács által kidolgozott díjazás kötelező.

5. Orvosi bizonyítványokért díjazás követelendő, kivéve az iskolai tanulók számára kiállítandó rövid értesítésekért és a nyilvánvaló szegénység alapján kiállított bizonyítványokért.

Ha a nálunk szokásos január 1-iki díjazás ideje után négy hét elteltése múltán sem küldetett meg az orvosi díj, az orvos késedelmes betegét irásban felszólítja. Ennek eredménytelensége esetére a díjjegyzék behajtás végett az orvosok ügyvédjének adatik át.

Az orvosi kar érdeke megkivánja, hogy azon egyesek és családok neveit, melyek az orvosi díjazásban hanyagok, vagy pedig ezen kötelességek teljesítésére alól szárdékosan akarnak kibujni, egymással közöljék; e rovatba tartozik a fekete könyv nyilvántartása.

Városi színház.

Nagybecskerek, szerda 1897. március 24.

Csak párosan.

Bohózat 3 felv. Irták: Feydeau Georges és Desvallieres Maurice, magyarra fordította Komor Gyula.

Személyek:

Pinglet vállalkozó	—	—	Ifj. Szathmáry As
Paillardon építész	—	—	Déry Béla
Mathien ügyvéd	—	—	Szilágyi
Marcelle, Paillardon neje	—	—	Hahn el Aranka
Angeliore, Pinglet neje	—	—	Acs Irma
Viktorie, Pinglet szobaleánya	—	—	Serfőzy Zsenni
Violette	—	—	Szohner O.
Magneritte	—	—	Csige Böske
Pagnette	—	—	Szepessy Paula
Pervénho	—	—	Dercsényi Etel

Kezdeté este fél 8 órakor.

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Mayer Rezső.

Arverési hirdetmény.

Vagyonbukott Deutsch Ármin csödtömegéhez tartozó, mindössze 698 frt 22 krt kitevő követelés folyó 1897. évi márczius hó 27-én d. u. 3 órakor alulírott tömeggondnok ügyvédi iroda helyiségében megtartandó árverésen eladatik.

A tömeg semminemű szavatosságot nem vállal.

A követelésekről összeállított kimutatás alulírottól megtekinthető.

Nagy-Becsereken, 1897. évi márczius hó 22-én.

Dr. Várady Imre, tömeggondnok.

Hirdetések.

400. köz. szám 1897.

337-1-1

Versenyárgyalási hirdetmény.

Nagy-Tószeg községben egy új község-háza mellék épületekkel 12.176 frt 11 krnyi költséggel felépített szándékolatván, ezen munkálatok biztosítása végett folyó évi április hó 12-ik napján Nagy-Tószeg község-házánál délelőtt 10 órakor zárt írásbeli ajánlatok útján versenyárgyalás tartatik.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat — a kőműves, ács, asztalos és bádógos munkára tett ajánlat külön feltüntetésével — Nagy-Tószeg község előjáróságához legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap délelőtti 10 óráig nyújtsák be. A később beérkező ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkeztetett táviratok és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok öt pecséttel láthatók el. A beadott ajánlatok vissza nem vonhatók s mindegyik ajánlattevő ajánlatának beadásától számított hat hétig kötelezettségben marad.

Az ajánlat szabályszerű bélyeggel látható el és vállalkozó által aláírandó. A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló előlérték költségvetésben kitüntetett összegnek 5%-át kell kitenni.

Bánatpénzül vagy készpénz vagy elfogadható értékpapírok csatolandók.

Azoknak az ajánlattevők ek, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az árlejtés után azonnal kiadatni fog.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a községet azonban csak azon naptól fogva kötelezi, melyen azt a község képviselő-testülete jóváhagyta.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és feltételek alulírt községi előjáróságnál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Nagy-Tószegen, 1897. évi márczius hó 21-én.

A község előjárósága.

Torontáli helyi érdekű vasutak.

Hirdetmény.

Folyó évi április hó 1-ével vasutvonalaink szállítási adókötelezettség alá esvén, van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy ezen időponttal jelenlegi összes díjszabásaink hatályon kívül helyeztetnek, és helyettük a törvényes szállítási adóval felemelt — új személy és árudíjszabások lépnek életbe.

Nagy-Becskekerek, 1897. február hó.

324-6.3

Az üzemeltetőség.

81019/IV. szám. 1897.

348-1.1

Hirdetmény.

A nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Nagy-Becskekereken, N.-Kikindán, Török-Becsén, Módoson, Zombolyán és N.-Szt.-Miklóson az 1897. évi I. t.-cz. 3. §. alapján felállítandó marhasó árudák adományozása végett írásbeli zárt ajánlatok beadása útján 1897. év április hó 8-ik napján délelőtti 9 órakor a kir. pénzügyigazgatóság tanácstermében (I. emelet 2. sz.) versenyárgyalás fog tartatni.

Az 50 kros bélyeggel ellátandó s a fent idézett törvény végrehajtása tárgyában kibocsátott 9624/97. sz. pénzügyminiszteri utasítás 7. §-ban meghatározott kellékekkel ellátott írásbeli zárt ajánlatok a versenyárgyalás napját megelőző délelőtti 5 óráig a kir. pénzügyigazgatóság főnökénél nyújthatók be.

Bővebb felvilágosítást az egyidejűleg kibocsátott ajánlati hirdetmény nyújt, mely a sóárudák fent megjelölt székhelyein levő

városi, illetve községi előjáróságoknál, a főszolgabírói hivataloknál, az összes kir. adóhivataloknál, az árudák székhelyein levő pénzügybírói biztos tagoknál, illetve szakaszoknál, valamint a pénzügyigazgatóság IV. ügyosztályaiban tekinthető meg. Kelt N.-Becskekereken, 1897. márczius 22-én.

Talapkovits Vazul,
kir. tanácsos, p. ü. igazgató.

Jó forgalmu, élénk helyen levő

fűszer-üzletemet

más vállalat miatt igen előnyös feltételek mellett eladom.

Együttal a n. é. közönségnek figyelmébe ajánlom, hogy most nálam árukat, két szoba finom ó-német butort és más berendezési tárgyakat olcsón vehetnek.

Tisztelettel

Ifj. Kohn Sándor

321-3.2

Vásártér.

4764. ki. szám. 1897.

345-1.1

Hirdetmény.

Nagy-Becskekerek város tanácsa részéről közzé tétetik, hogy az állam által itthelyt felállított 3 ovoda berendezéséhez szükséges tárgyak beszerzése céljából 1897. évi márczius hó 29-én délelőtti 9 órakor a városi épület II. tanácsnoki irodában nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre árlejtési szándékozók ezennel meghivatnak.

Megjegyeztetik, hogy a szállítandó tárgyak jegyzéke és az anyag minősége a hivatalos órák alatt az árlejtés napjáig fenti irodában megtekinthetők.

Kelt Nagybecskereken, 1897. márcz. hó 21-én.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

Házeladas.

Melenczei-utca 433. számú ujonan épült házam, melyben 4 szoba, cselédszoba, fürdőszoba, konyha, kamra, mosókonyha s pinczéből álló lakás van, kertestől együtt f. évi május hó 1-től bérbe adandó vagy eladó.

Szobotka Rezső

kir. főmérnök

325-x.3

(lak. Ormódy-féle ház, I. em.)

239. szám. 1897.

338-3.1

Szobafestési munkálatok

kiadandók a dolovai új község-házban, felhivatnak vállalkozni óhajtok, hogy 50 kros bélyeggel ellátott, lezárt, a használandó minták leírását tartalmazó ajánlataikat folyó évi április hó 5-éig alólírott előjáróságnál benyújtsák.

A befestendő területek a következők:

	mennyezet	falak
a) 5 lakószoba	138 ⁴⁴ m.	424 ⁶⁴ m.
b) 9 irodahelyiség	302 m.	862 m.
c) 1 tanácssterem	66 ⁶⁶ m.	155 ¹¹ m.
d) 2 lépcsőház	45 ²⁰ m.	206 ⁷⁶ m.
e) bejárat és folyosók	196 ⁸¹ m.	707 ⁸¹ m.
összesen	1149 ²⁰ m.	2356 ¹³ m.

Dolován, 1897. márczius hó 15-én.

A község-előjáróság.

181. hk. sz. 1897.

Az antalfalvai főszolgabíróiságtól.

Idézés.

Berkov Jelena ismeretlen helyen tartózkodó házközönségi tag az 1885. XXIV. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítása 18. §-ához képest felhivatik, hogy a Berkov-féle 455. sz. házközönség megszűntetési ügyében Tomasevácz község-házához 1897. évi április hó 13. napjának d. e. 8 órájára kitűzött tárgyalásra vagy személyesen jelenjen meg, vagy pedig a részére Birovlyev Trifun tomaseváci lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőre nézve kellően utasítsa, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Antalfalván, 1897. évi márczius hó 16-án.

Grofsoreán,

330-1.1

hk. főszolgabíró.

6331/1897. szám.

334-1.1

Haszonbéri hirdetmény visszavonása.

Ezennel közhírré tétetik, hogy 1897. évi február hó 25-én kelt 2758/1897. számú haszonbéri hirdetményben előforduló rom-szent-mihályi 760⁹⁹ hold tagosított földbérlet az árverés alól kivonatik és így ezen bérletre Ujpecsen a m. kir. ipánság hivatalos helyiségében f. évi április hó 7-én kiírt árverés nem fog megtartatni.

Aradon, 1897. év márczius hó 17. én.

A m. kir. államjósággazgatóság.
(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzslésként alkalmaztatik küszvényél, csúznál, tagszaggatásnál és meg-hüléseknél és az orvosok által bedörzslésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utáztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

• RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók. RUDOLSTADT.

Raktár: N.-Becskekereken, Benkovits Mihály gyógyszerárában.